

Mikael Agricola -palkinto Annikki Sunille

Vuoden 2008 Mikael Agricola -palkinto on 9.4. myönnetty **Annikki Sunille Marcel Proustin** teoksen *Jälleenlöydetty aika* suomennoksesta.

Edellisen vuoden merkittävän kaunokirjallisen teoksen erinomaisesta suomennoksesta myönnettävä Mikael Agricola -palkinto on perustettu Mikael Agricolan juhlavuotena 1957. Palkinnon myöntää Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto ry. Siihen kuuluu kiertopalkintona **Ben Renvallin** pienoisteos Talonpoika sekä kunniakirja ja rahapalkinto, jonka määrä on 5 050 euroa.

Suomen kirjasaatiö maksaa puolet palkintosummasta.

Palkintolautakuntaan ovat kuuluneet Suomen arvostelijain liiton nimeäminä kirjallisuuskriitikot **Päivi Kosonen** ja **Risto Niemi-Pynttäri** ja Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton edustajana suomentaja **Anna-Maija Viitanen**.

Lautakunta perustelee päätöstään seuraavasti:

Jälleenlöydetty aika (*Le temps retrouvé*, 1927), päättää ranskalaisen kirjailijan Marcel Proustin (1871–1922) teossarjan *Kadonnutta aikaa etsimässä*. Proustin ihmisen itsetuntemista, muistia ja tiedostamatonta käsittelevää teossarjaa pidetään tunnetusti 1900-luvun kirjallisuushistorian merkkiteoksena, joka saattoi Ranskan ja oikeastaan koko eurooppalaisen romaanitaiteen uudelle, suhteellisuuden ja subjektiivisuuden aikakaudelle. Annikki Suni on suomentanut päätösosan **Jean-Yves Tadién** Pléaide-laitoksen (1989) pohjalta.

Annikki Sunin mestarillisessa suomennoksessa 1900-luvun alun Ranska herää eloon, ja lukija pääsee aistimaan Guermentesin iltapäiväkutsujen yhtä aikaa elähtänyttä ja inspiroivaa tunnelmaa. Ja niin kuin Proustin romaanin kertoja vasta kirjallisuuden kautta todella kiinnostuu rouva Verdurinin maailmasta, onnistuu Annikki Suni elävällä kielellään syyttämään suomalaisessa lukijassa palon tähän menneeseen ja meille sittenkin täysin vieraaseen maailmaan: ranskalaiseen salonkikulttuuriin, sen elämäntapoihin ja tunteuksiin. Virtuosoimisella suomella, joka myötäilee Proustin teoksen näkemisen ja kokemisen tapaa, sen tyyliä ja rytmiä ja taipuu ranskalaisen alkuteoksen mitä erilaisimpien kielellisten maailmojen ja puhetapojen myötä, Annikki Sunin suomennoksen voi sanoa tavoittavan Marcel Proustin taiteen ytimen, sen hengen tai sielun:

Proustin tinkimättömän pyrkimyksen esittää yksilön elämä kaikessa subjektiivisessa monimuotoisuudessaan.

On mainittava vielä Annikki Sunin taito jatkaa – ja samalla päättää – *Jälleenlöydettyssä ajassa* toisten aloittamaa, aivan erityisesti tietenkin **Inkeri Tuomikosken** suomennostyötä Proustin teossarjan parissa. Ja kun vielä otetaan huomioon Annikki Sunin vuonna 2007 tekemät muut merkittävät suomennostyöt, kanadanranskalaisen **Nancy Hustonin** romaani *Syntymämerkki* (*Lignes de faille*) ja marokkonranskalaisen **Tahar Ben Jellounin** romaanin *Lähtö* (*Partir*), voi Annikki Sunin sanoa taitavan suvereenisti koko ranskalaisen kirjallisuuden ajallisen ja maantieteellisen kirjon: yhtä hyvin 1800–1900-lukujen yläluokan ranskan kuin nykyranskankin ja lisäksi vielä Pohjois-Amerikan ja Pohjois-Afrikan Maghreb-kulttuurin kielelliset murteet ja vivahteet.